

دانشگاه علوم پزشکی تهران

مرکز درمانی شهدای اسلامشهر

برنامه جامع آموزش به بیمار سال ۱۴۰۵

تهیه و تدوین:

سرکار خانم عباسی کارشناس پرستاری

با نظارت سرپرست مدیریت دفتر پرستاری:

سرکار خانم فاطمه ذاکر

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دکتر سعیدرضا جمالی مقدم

بسمه تعالی

بیمارستان شهدای اسلامشهر
دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

تاریخ ابلاغ :	سیاست آموزش بیمار و همراه و ارتقاء سلامت جامعه در بیمارستان شهدای اسلامشهر	کد :
شماره ویرایش :		تعداد صفحات :
تاریخ بازبینی :		

معرفی واحد آموزش به بیمار

مقدمه

امروزه آموزش به بیمار بخش مهمی از مراقبت های سلامت محسوب می شود. آموزش برای بیماران یک حق و برای ارائه دهندگان خدمت یک مسئولیت است. هدف کلی آموزش ارتقاء سلامت جامعه است که این امر با ارتقاء خودمراقبتی با کمک افزایش دانش و آگاهی بیماران و یا مراقبین بیماران امکان پذیر است.

خود مراقبتی مجموعه اعمالی است که فرد به صورت اکتسابی ، آگاهانه و هدف دار برای خود فرزندان و خانواده اش انجام می دهد تا از لحاظ جسمی، روانی، اجتماعی سالم بمانند و همچنین در صورت ابتلا به بیماری و بستری در بیمارستان بر اساس آموزش های دریافتی در حین بستری و پس از ترخیص از سلامت خود و خانواده اش حفاظت نماید.

فواید آموزش به بیمار :

۱. ارتقاء خود مراقبتی
۲. کاهش نیاز به بستری
۳. کاهش هزینه های درمانی
۴. افزایش کیفیت مراقبت
۵. افزایش رضایتمندی بیماران

بسمه تعالی

بیمارستان شهدای اسلامشهر

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

تاریخ ابلاغ :	سیاست آموزش بیمار و همراه و ارتقاء سلامت جامعه در بیمارستان شهدای اسلامشهر	کد :
شماره ویرایش :		تعداد صفحات :
تاریخ بازبینی :		

روند کار آموزش به بیمار :

- * کلیه بیماران در بخش‌های بستری توسط کارشناسان پرستاری یا مامایی آموزش داده می‌شوند.
- * آموزش‌ها بر اساس شرایط بیمار و اولویت‌بندی نیازهای آموزشی انجام می‌شود.
- * موارد آموزش به بیمار در پرونده بیمار ثبت می‌شود.
- * پمفلت معرفی بخش و قوانین و فرات هر بخش در بدو ورود به بیمار یا مراقب اصلی داده می‌شود.
- * متناسب با نیاز آموزشی بیمار پمفلت، بسته آموزشی یا آموزش چهره به چهره به بیمار و مراقب اصلی داده می‌شود.
- * در تمامی بخش‌ها پمفلت‌های بیماری‌ها ی شایع آن بخش در دسترس بیماران است.
- * اثربخشی آموزشی توسط رابط آموزشی هر بخش و مسئول واحد آموزش به بیمار انجام می‌شود.
- * آموزش گروهی در کلیه بخش برای بیمارانی با مشکلات یکسان جهت آموزش و تبادل تجربیات بیماران برگزار می‌شود.
- * دوبرگه به منظور آموزش ترخیص در بخش توسط پرستار و پزشک مربوطه پرمی شود که یک برگ در پرونده و یک نسخه به بیمار تحویل داده می‌شود.
- * اثربخشی آموزشی واحدهای مختلف ماهانه بررسی می‌شود و نقاط ضعف آموزشی از دیدگاه بیماران مشخص می‌شود و راهکارهای اصلاحی به رابطین آموزشی بخش‌ها ارائه می‌شود.
- * زمان و مکان مراجعه بعدی و دریافت جواب تست‌های پاراکلینیک معوق مانند پاتولوژی، کشت‌ها به صورت مکتوب و همراه با کد به بیمار یا مراقب اصلی آموزش داده می‌شود.
- * چک لیست مصاحبه تلفنی جهت ۲۰ درصد بیماران بخش تکمیل می‌شود.

بسمه تعالی

بیمارستان شهدای اسلامشهر

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

تاریخ ابلاغ :	سیاست آموزش بیمار و همراه و ارتقاء سلامت جامعه در بیمارستان شهدای اسلامشهر	کد :
شماره ویرایش :		تعداد صفحات :
تاریخ بازبینی :		

* بیمارانی که به هر دلیلی یادگیری مطلوبی ندارند و یا نیاز به یادآوری جهت دریافت جواب تستهای پاراکلینیکی معوق مراجعه به پزشک و... دارند مشخص می‌شوند و با آن‌ها تماس تلفنی برقرار می‌شود.

* برای بیماران مزمن جلسات آموزشی حضوری جهت تکرار آموزش‌ها و پیگیری در نظر گرفته می‌شود.

* آموزش خود مراقبتی بیماری‌های مزمن در کلینیک درمانگاه طبق تقویم آموزشی واحد انجام می‌شود.

* در مناسبت‌های خاص نیز طبق تقویم آموزشی مشاوره، بسته آموزشی، کلاس و... برگزار می‌شود.

حوزه های آموزش به بیمار :

عبارت اند از :

الف : آموزش های بدو ورود

ب : آموزش های حین بستری

ج : آموزش های پس از ترخیص

بسمه تعالی

بیمارستان شهدای اسلامشهر

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

تاریخ ابلاغ :	سیاست آموزش بیمار و همراه و ارتقاء سلامت جامعه در بیمارستان شهدای اسلامشهر	کد :
شماره ویرایش :		تعداد صفحات :
تاریخ بازبینی :		

الف : آموزش های بدو ورود :

در این بخش اطلاعاتی که بیمار در شروع بستری در مورد بخش ، تیم درمان ، ملاقات و ... باید بداند ارائه می گردد.
این آموزش ها شامل موارد زیر می باشند :

منبع	وسایل کمک آموزشی	روش آموزش	فرد آموزش دهنده	عنوان
		چهره به چهره	منشی	آشنایی با هزینه های درمان و منشور حقوق بیمار
		چهره به چهره	پرستار	آشنایی با پزشک معالج و پرستار ارائه دهنده خدمت
		چهره به چهره	پرستار	آشنایی با محیط فیزیکی بخش (حمام / دستشویی / اتاق سیگار / پله خروج)
		چهره به چهره	پرستار	آشنایی با مقررات بخش (ساعت ویزیت و ملاقات / ساعت سرو غذا / دفع پسماند)
		چهره به چهره	پرستار	آموزش در خصوص ایمنی بیمار (بالا بودن بد سایید در زمان خواب / زنگ اعلان / روش صحیح پایین آمدن از تخت)

بسمه تعالی

بیمارستان شهدای اسلامشهر

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

تاریخ ابلاغ :	سیاست آموزش بیمار و همراه و ارتقاء سلامت جامعه در بیمارستان شهدای اسلامشهر	کد :
شماره ویرایش :		تعداد صفحات :
تاریخ بازبینی :		

ب : آموزش های حین بستری :

منبع	وسایل کمک آموزشی	روش آموزش	فرد آموزش دهنده	عنوان
		چهره به چهره	پزشک ، پرستار	علت بستری ، روند درمان ، روش های تشخیصی
		چهره به چهره	پزشک ، پرستار	افزایش آگاهی بیماران در مورد عوارض احتمالی سیر بیماری و روش برخورد با عوارض
		چهره به چهره	پزشک ، پرستار	میزان فعالیت و استراحت ، استفاده ایمن از داروها
		چهره به چهره	پزشک ، پرستار	پوزیشن مناسب بیمار در بستر و نحوه مراقبت از خود
		چهره به چهره	پزشک متخصص تغذیه	راهنمای تغذیه ایی
		چهره به چهره	پزشک ، پرستار	نام داروهای مصرفی و عوارض احتمالی آن
		چهره به چهره	پزشک ، پرستار	پیامد های احتمالی ناشی از درمان

بسمه تعالی

بیمارستان شهدای اسلامشهر

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

تاریخ ابلاغ :	سیاست آموزش بیمار و همراه و ارتقاء سلامت جامعه در بیمارستان شهدای اسلامشهر	کد :
شماره ویرایش :		تعداد صفحات :
تاریخ بازبینی :		

ج : آموزش های پس از ترخیص :

این آموزش ها که در زمان ترخیص توسط پزشک و پرستار ارائه می گردد در راستای مراقبت های بیمار در منزل بوده و به منظور ارائه راهکارهایی در زمینه مصرف دارو و مواجهه با شرایط خاص و نشریه بیماری در زمان حضور در جامعه می باشد. این آموزش ها به شرح ذیل می باشد :

منبع	وسایل کمک آموزشی	روش آموزش	فرد آموزش دهنده	عنوان
		چهره به چهره	پزشک ، پرستار	علائم هشدار دهنده که نیاز به مراجعه مجدد دارد
		چهره به چهره	پزشک ، پرستار	رژیم غذایی در منزل ، انجام آزمایشات دوره ای ، آموزش جهت ویزیت مجدد
		چهره به چهره	پزشک ، پرستار	نحوه مراقبت از محل عمل جراحی (در بیماران بخش جراحی) و وضعیت فعالیت در منزل
		چهره به چهره	پرستار	آموزش در مورد انجام اقدامات پاراکلینیک درخواست شده مانند : تست ورزش
		چهره به چهره	پرستار	ارائه فرم آموزش به بیمار و نحوه آموزش های عمومی و ... مراقبتی حین ترخیص به بیماران
		چهره به چهره	منشی	ارائه کپی خلاصه پرونده

بسمه تعالی

بیمارستان شهدای اسلامشهر
دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

تاریخ ابلاغ :	سیاست آموزش بیمار و همراه و ارتقاء سلامت جامعه در بیمارستان شهدای اسلامشهر	کد :
شماره ویرایش :		تعداد صفحات :
تاریخ بازبینی :		

گروه های مختلف آموزش دهنده :

الف : پرستار (بیمار)

در بدو ورود آموزش های لازم علاوه بر ارائه شفاهی و تحویل پمفلت به بیمار توسط پرستار ارائه شده و گزارش پرستاری ثبت شود . پرستار در ارزیابی اولیه و تکمیل فرم مربوط نیاز بیمار به آموزش های خود مراقبتی را تعیین می نماید.

ب : آموزش توسط کارشناس تغذیه

باتوجه به اطلاع بخش های بستری به کارشناس تغذیه و فرم ارجاع بیمار و بستری بیش از ۲۴ ساعت در آی سی یو این آموزش توسط کارشناس تغذیه انجام می شود.
کلیه آموزش های حین بستری که توسط پرستار ارائه می گردد علاوه بر ثبت در پرونده کد پمفلت آموزش نیز در گزارش پرستاری قید می گردد.

ج : آموزش ارائه شده توسط پزشک

شامل آشنا سازی بیمار با پزشک ، معرفی پزشک به بیمار ، ارائه روش های درمانی ، نوع بیماری ، روش های جایگزین درمان ، آموزشهای حین ترخیص در حیطه نحوه مصرف دارو ، تغذیه و رژیم درمانی و مراجعه به پزشک پس از ترخیص می باشد.

بسمه تعالی

بیمارستان شهدای اسلامشهر

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

تاریخ ابلاغ :	سیاست آموزش بیمار و همراه و ارتقاء سلامت جامعه در بیمارستان شهدای اسلامشهر	کد :
شماره ویرایش :		تعداد صفحات :
تاریخ بازبینی :		

انطباق با سیاست های کلی بیمارستان

کلیه اقدامات آموزشی به بیمار در بیمارستان در راستای استراتژیک و عملیاتی بیمارستان بوده و بر اساس

استانداردهای اعتبار بخشی اجرایی می گردد.

تهیه کنندگان :	ابلاغ کننده :	تایید کننده :
امضاء:	امضاء:	امضاء: